

RODOLJUB.

Glasilo „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ in naročnikom „Slovenskega Naroda“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 8 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15. kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „**Narodni Tiskarji**“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „**Rodoljuba**“ ali pa odboru „**Slovenskega društva**“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

3. štev.

V Ljubljani, dne 4. februarja 1893.

III. leto.

Slovenščina pri sodiščih na Kranjskem.

(Govoril g. dr. Ivan Tavčar na občnem zboru „Slovenskega društva“ v Ljubljani dne 15. p. m.)

Slavni občni zbor! Raba slovenščine pri sodnih uradih zajamčena je v členu 19. ustavnega zakona. Tam je tudi izrečeno, da ima slovenščina po slovenskih pokrajinah pri uradih z vsakim drugim jezikom jednako pravico. Ta pravica je velevažna za napredek našega naroda in v prvi vrsti je to politična pravica. To izhaja že iz tega, da se, odkar smo se podali v politične boje, borimo v prvi vrsti za enakopravnost jezika pri uradih in pred vsem pri sodnih uradih. Slovensko društvo kot politično društvo poklicano je torej, da s paznim očesom čuva nad tem, da se slovenščini pri uradih ne godi krivica. Res, da so se od tistega časa, ko je pri deželnem sodišči v Ljubljani posloval svetnik z načelom, da se ima vsak slovenski list že zategadelj zapleniti, ker je tiskan v slovenskem jeziku, razmere izdatno zboljšale. Ali navzlic temu opazujemo, da se posebno v zadnjih časih jame

kopljajo slovenščini pri justičnih uradih in da more še zmiraj zavzeti nekako sramotno mesto, prav kakor pastorka, za katero v hiši nikdo ne mara. Izdajajo se ukazi v malo važnih zadevah, ki nimajo drugega pomena, nego da dražijo narod slovenski in da mu vsiljujejo prepričanje, da se naš jezik pri sodiščih ne ljubi in da ga odločilni faktorji le neradi gledajo na tistem mestu, kamor se je po trudapolnih naporih povspel. Mržnja se obrača proti slovenščini in mi si — ko je sedaj vendar vsakemu očito, da večja veljava slovenščine pri sodnih uradih ni bila justici v kvar, nego v korist — te mržnje drugače tolmačiti ne moremo, kakor da izvira iz nasprotnega nam političnega prepričanja. Res je, da je pravosodje tako uzvišeno, da bi do njega ne smeli segati razljučeni valovi političnih prepirov in iz vsega srca želimo, da bi politika izginila iz naše justice, bodisi na oni, bodisi na drugi

LISTEK.

Gospod Zgaga, zviti njuhalec.

(Slika iz malomestnega življenja. — Spisal Lovro Dremota.)

Ta mali spis bi lahko naslovil tudi „Navada je železna srajca“. Ker je pa ta pregovor že tolikim pomagal iz zadrege in ker je presplošen, podpišem „Gospod Zgaga“, kajti ta čestita osebnost je predmet tej črtici. Ugajalo morda ne bode komu to in ono, toda ne morem pomagati, kajti senca je senca, le da je tu otenjava močnejša, tam slabejša.

Bil sem dlje časa v majhnem mesteci, ležečem ob planinski reki. Takoj v prvem tednu po svojem prihodu sem spoznal do malega vse meščane, kateri so bili količkaj imenitnejši. V kratkem sem se popolnoma udomačil in sprijaznil z mestnimi razmerami. Sprva so se mi posmehovali, kakor se vsakemu novincu, ki pride v mesto, no napósled so se me privadili in odslej sem jih lahko opazoval nemoten.

Po dnevi sem često slonel na oknu in zrl na trg, kjer so se sprehajali ljudje, igrali otroci, stali in drčali vozovi. Vsak dan ob pol dveh je primahal po trgu star gospod, držeč v desnici solnčnik, v levici lep, rudeč nagelj, katerega je večkrat prinesel h nosu in ga hlastno povonjal. Obлека njegova je bila tisti čas rjava. Pod nosom je imel močne sive brke in izpod mehkega klobuka so mu silili sivi lasje. Bil je star okoli 60 let. — To je bil gospod Zgaga, upokojen nižji uradnik. V tem mesteci je užival zmerno svojo pokojnino in gojil rdeče nagelje, vsaj takó sem si mislil jaz. Pa minila je cvetoča pomlad, minilo solčno poletje in meglena jesen je oddala žezlo ledeni zimi. Zemljo je zavijala debela snežna odeja in namesto rdečih in modrih cvetic na oknih so cvetele zimske rože. Nihče se ni mogel v našem mesteci pobahati s šopkom, še tako revnim, celo gospodične so morale z umetnimi cvetkami pomagati pešajoči svoji krasoti. Jediní stari gospod Zgaga se je ponašal z rdečim nageljčkom kakor o kresi in se sprehajal z njim po trgu. Čudil sem se in ugibal, kako goji gospod Zgaga svoje

strani. To pa je smoter, ki se da brez težave doseči. Nemščini njene veljave nikdo ne jemlje in tem lažje bi se s slovenskim narodom na tem polju sklenilo primirje, ko je vendar tako ponižen, da si svojih želja v sedanji dobi do notranjega slovenskega uradnega jezika niti v mislih vzdigniti ne upa! Odkritosrčno bi se moralo vzprejeti načelo, da ima v zunanjem poslovanju slovenščina pri sodnih uradih do zadnje pike ravno toliko oblasti, kakor nemščina, in da nikakor ne gre, da bi sodni uradniki pri vsaki priliki kazali, da jim je nemščina ljubša od slovenščine, in da zategadelj čutijo potrebo, da pri vsaki razpoki tlačijo nemščino na dan, prav kakor bi niti jeden spis brez nemščine obstati ne mogel! Danes mi je nekoliko spregovoriti o tem, da primirja na pravosodnem polju še vedno ni pričakovati, ker se še vedno na mnogih mestih greši proti zgoraj omenjenemu glavnemu načelu, ker se še vedno na mnogih mestih misli, da je slovenščina pri uradih gola in prazna šala, ki bode polagoma samo sebe pogoltnila. Le nekatere slučaje hočem na tem polju omeniti. Napisi pri uradih so pomenljivi in ker so uradi za ljudstvo namenjeni, naj se kažejo ti napisi v takem jeziku, da jih ljudstvo umeti more. Obilo je še sodišč, kjer se šopirijo še samo nemški napisi. Kjer se kaj tacega nahaja, naj se to naznani „Slovenskemudruštvu“ in oziroma njegovega odbora, da uloži primerno pritožbo na primernem mestu. Tudi drugi, za javnost pre-pomenljivi razglasi obešajo se po sodnih stenah mnogokrat izključno le v nemškem jeziku. Zapovedano je, da so pri sodiščih prve inštancije javno razobešena imena sodnikov in zagovornikov. Ta zapoved storila se je gotovo v interesu strank, ker je v kazenskih zadevah dostikrat važno vedeti, kdo me bode sodil in kdo naj me zagovarja. Pri deželnem sodišču v Ljubljani so sodniki in zagovorniki bodisi v lopi sodnega dvorca, bodisi v po-

rotni dvorani in v drugih sobah izključno le v nemškem jeziku razobešeni, prav tako, kakor da imajo z deželnim sodiščem Ljubljanskim samo trdi Nemci opraviti in kakor da bi Slovencu nikdar ne bilo na tem ležeče, kakega sodnika naj odkloni in kakega zagovornika naj si izbere!*) Če opazujemo kaj tacega pri prvem sodišču v ogromni meri slovenske kronovine, pri tem nimamo občutka, da mora justica radi tega propasti. Pač pa imamo občutek, da je to udarec slovenskemu jeziku, kojega tudi pri taci malenkostnih zadevah nočejo spoštovati. In ravno take malenkosti proužročajo razburjenost in proužročajo v prvi vrsti, da se justica z veliko strastjo in ognjevitostjo vlačí in vpleta v politične pogovore. Omenjeni slučaj pa naravnost nasprotuje tudi slovenskemu značaju bele Ljubljane, kjer prebiva dosti več Slovencev, kakor Nemcev. Odbor političnega društva je torej mnenja, da mu tudi pri taci rečeh manjše veljave ni molčati in sklenil je, da se vloži pritožba do nadsodiškega predsedstva s prošnjo, da odpravi zgorej omenjeni nedostatek pri deželnem sodišču v Ljubljani. K temu sklepu prosi Vaše pritrditve! Mnogokrat se pod pretvezo, da to zahteva notranji uradni jezik, ravno ta notranji uradni jezik zlorabi v namene, da se privleče nemščina v čisto slovenske spise. Znano je, da morajo notarji kot sodni komisarji zapuščinske spise z nemškim poročilom predložiti zapuščinskemu sodišču. Sodišča pa potem ne rešijo slovenskega spisa, ampak v nemškem jeziku rešijo nemško poročilo notarjevo ter ravno s pomočjo tega nemškega poročila opravijo konečni in sklepni korak, to je nemško prisojilno listino, s kojo zapečatijo v slovenskem jeziku razpravljeni zapuščinski spis. Zgodi se torej, da stranke dobe nemško prisojilno listino, če tudi se je poprej vse

*) V tem obziru je pritožba g. govornika imela že uspeh, kajti nekaj dni sem so ti seznamki razobešeni pri Ljubljanskem sodišču tudi v slovenskem jeziku. Opomba uredništva.

nageljne, da mu celó v hudi zimi bujno cvetó.

Nekoč sem pa vendar izvedel, kako in kaj. V večji družbi sem vprašal, kako goji gospod Zgaga svoje nageljne, da mu tudi po zimi cvetó. Vsi se zakrohotačo mojemu vprašanju in celó ploskajo z rokami. Bil sem v zadregi, ker nisem vedel, kaj vse to pomeni in zató ponovim svoje skromno vprašanje, katero je pa veselje le še podvojilo. Pa nihče mi neče odgovoriti.

Upokojen sodnik se me vendar usmili in vpraša:

„Ali bi morda radi izvedeli?“

„Rad“, odgovorim.

„Ali bi ne bilo boljše, ako si sami ves Zgagin rastlinjak ogledate?“ vpraša me dalje.

Bil sem zadovoljen, saj ni napačno, ako človek kaj ogleda in se česa nauči.

Za nekoliko minut sva bila pred hišo, kjer je stanoval gospod Zgaga.

„Le za menoj; samó smejeti se ne smete, da Zgaga preveč ne užaliva!“ opomni me stari sodnik.

Obljubim mu dostojno se vesti.

Sodnik odpre vrata in stopiva v stanovanje. V prvi sobi je sedel za mizo obiskani gospod Zgaga, držeč v desnici časnik, z levico je pa tiščal nagelj pod nos.

Gospod Zgaga povabi naju sesti; oba ubogava in sedeva k mizi.

Sodnik se zaplete s starim gospodom v živahen pogovor, jaz pa opazujem stojalce na mizi, v katerem je bilo zapičenih kakih deset nageljnóv in poleg tistega stojalca je ležala tobačnica za tobak. Nekateri nageljni so se mi zdeli čisti, drugi pa prašni. Toda nič ni bilo onega prijetnega vonja po cvetočih nageljnih, ampak vonjalo je po navadnem tabaku za nos. Neke sum se vzbudi v meni, kateremu pa nisem mogel prav verjeti. Kar naenkrat pa postavi g. Zgaga nagelj, katerega je imel v roki iz navade, h drugim nageljnóm in si izbere drugi zaprašén nagelj in ga nese pred nos.

Sodnik mi namežikne in — vedel sem vse.

Vrneva se nazaj v družbo.

Vsi so me vpraševali, ako sedaj vém, kako gospod Zgaga svoje nageljne goji in takrat sem še izvedel, zakaj gospod Zgaga takó originalno njuha.

v slovenskem jeziku razpravljalo. Kaj takega se je pripetilo še celo pri deželnem sodišču v Ljubljani. Tudi je znano, da imajo sodni sluge ukaz, da eksekucijske zapisnike v nemškem jeziku predlagajo sodiščem in vsled tega se pripeti, da sodišča te zapisnike v nemščini rešujejo in da dobivajo stranke nemške odloke, dasi je cela druga pravda vodila in dognala se v slovenščini. Dostikrat se prigodi, da naprosi sodišče drugo sodišče, da naj izpraša te ali one priče, ki slučajno prebivajo v okrožju naprošenega sodišča. Tuje sodišče naprosi se k temu, ker kakor pravijo to zahteva notranji uradni jezik, v nemščini. Posledica pa je potem, da naprošeno sodišče reši nemško pisano rekvizicijo v nemškem jeziku in da dobé stranke nemške odloke, priče pa nemška vabila, dasi je pravda čisto slovenska. Tako in jednako se pleza po tankem debelci notranjega uradnega jezika ter se skoraj za vsako slovensko pravdo odpirajo vratica nemškemu jeziku, o katerem se hoče s tem dokazati, da ima tudi v zunanjem poslovanju več pravic pri sodnih uradih kot pa naša domača slovenščina. Ta praksa in oziroma te manipulacije pravosodju prav čisto nič ne koristijo, samo nas Slovence razburjajo, ki moramo jezik za zobmi tiščati ter molče prenašati poniževanje slovenskega jezika. Slovensko društvo in oziroma odbor obrača se s tem do slovenskih strank in v prvi vrsti do narodnih pravnih zastopnikov, da naj vsak enak še tako neznamen slučaj naznanijo odboru „Slovenskega društva“, da se bode takoj vložila primerna pritožba do justičnega ministerstva in če treba tudi do predsedstva višjemu deželnemu sodišču v Gradcu! Ali tudi v važnejših zadevah se greši proti slovenščini. Le tá si je v zadnjih letih prisvojila vsa sodišča na Kranjskem, zategadelj se človeku skoraj neverjetno zdi, da se še vedno nahajajo sodišča, ki napravljajo slovenskim kmetom nemške zapisnike.

Gospod Zgaga je bil mlad in že takrat strasten njuhalec. Tobačnico je vedno vrtel v roki in jo ponujal znancem in prijateljem, ki so mu časih pomagali prazniti njeno vsebino. Takrat nekako se je pa gospod Zgaga spomnil, da bi bilo dobro oženiti se in kakor bi mignil, imel je nevesto izbrano rekoč:

„Ta bode dobra!“

In zahajal je h nji v vas.

Nevesta je imela prav občuten nos in tobakovega duha kar ni mogla prenašati. Prepove mu nositi seboj tobačnico. Gospodu Zgagi je bilo pa njuhanje pol življenja in tega opustiti pri najboljši volji ni mogel. Seboj své tobačnice ni nosil, ker se je že sedaj pokoril svojej bodoči ženi, ali doma je njuhal na vse pretege, da je zamujeno nadomestil. Nezmernost pa ni nikdar dobra in takó Zgagi ni delo dobro, da je imel časih duhana preveč v glavi, časih pa nič. Premišlja, kakó bi si pomagal. Zvita njegova glava brž iztakne nekaj originalnega. Utrga košat nagelj in ga posuje s tabakom, da ga je bilo polno med perjem, ter poskusi njuhati. S poskušnjo je bil zadovoljen in kadar je šel posej ven ali k nevesti, nasul si je vedno nagelj z tobakom in je zmerno njuhal.

Stranka ne ume niti besedice nemške, ali ko pride k sodišču, pusté jo govoriti v nemškem jeziku, ker se dotičnemu uradniku ne zljubi kovati zapisnik v slovenščini. Na tem polju odlikujejo se posebno tisti mlajši uradniki, ki svojega nemškega mišljenja nikjer ne zakrivajo, ki posodnih spisih s slovenščino burke uganjajo in od katerih nam je še mnogo hudega pričakovati, če jih ne bomo takoj sedaj po prstih okrcali, ko pričenjajo svojo karijero. Ti slučajji so torej posebno važni in naprošene so vse slovenske stranke in naprošen je vsakdo, da naj našemu društvu nemudoma naznani, če je pri kakem sodišču zasačil nemški zapisnik, kojega so zapisati dali tujem slovenskemu kmetu. Odbor slovenskega društva pa je pripravljen v vsakem slučaju pritožiti se do pristojne instance. Sedaj, ko imamo slovenščino pri vsakem sodišču, prigodi se mnogokrat, da se na nemško tožbo toženec brani v slovenskem jeziku in nasprotno, da se na slovensko tožbo toženec nemško zagovarja. Dobivajo se akti, ki so izključno slovenski, pa tudi akti, ki so izključno nemški. V sredi se pa nahaja mnogo aktov, ki so dvojezični. Ravno radi zadnjih aktov imeli smo v preteklem letu boj, v katerem je narodna stranka propadla. Rešiti se je imelo vprašanje, v katerem jeziku naj se izda sodba v dvojezičnih pravgah. Zahtevali smo, da naj se jezik sodbe ravna po tožbi, to se pravi, tožniku naj je dana vselej pravica, da dobi sodbo v tistem jeziku, v kojem je tožil; nemški tožbi sledi naj nemška sodba, slovenski pa slovenska. To načelo je tako naravno in tako pravično, da bi človek menil, da ni skoraj mogoče, da bi sodišča drugače postopala. In vender se je zgodilo! Pri nas velja načelo, da se na nemško tožbo vselej izda nemška sodba, če se je toženec tudi v slovenskem jeziku branil, da pa se naslovensko tožbo, če se je toženec nemško zagovarjal, izda tudi nemška sodba. Tukaj so torej raz-

In vsi so mislili, da g. Zgaga nagelj duha...

Ali tobačni duh gospoda Zgaga ni zapustil, dasi tobačnice ni nosil več seboj. Da bi vse življenje morala ta zoprni tobačni duh prenašati, zdelo se je njegovi nevesti nemogoče, dejala mu je kratko:

„Tobačnega duha ne morem trpeti, ne maram te.“

Gospod Zgaga je vzel odločno odpoved težko na znanje ali udati se je moral. Zarotil se je pa takrat, nikdar več tobačnice pri sebi nositi, ampak po iznajdenem načinu njuhati, da mu drugič več ne izpodleti, kadar bi se hotel oženiti. Kupil si je v glavnem mestu pri izdelovalki umetnih cvetic suhih nageljnov. Potresel jih je s tabakom in vselej, kadar je šel iz hiše, je vzel jednega in je neopazovan njuhal vso pot.

Neveste pa vender ni mogel več dobiti.

Navadil se je bil pa njuhati iz nageljna in takó je njuhal posej in bode še njuhal, dokler bode živel in stavim, umrje z zaprašenim nageljnem v roki.

Kdor se hoče prikupiti gospodu Zgagi, pokloni naj mu lep, rdeč, košat nagelj. Ustregel mu bode najbolj in gospod Zgaga postane njegov prijatelj.

mere take, da ima nemščina celo pravico na svoji strani, slovenščina pa nobene. Nemški tožnik in nemški toženec, oba dobita nemško sodbo v roke. Slovenski tožnik in toženec pa nikdar ne, če se je le nasprotnemu advokatu poljubilo zapisati jedno ali dve nemški besedi v zapisnik! Pritoževali smo se, ali tudi najvišji sodni dvor ni stvari hotel predrugačiti. Mi dotičnih odločb nečemo kritikovati, ali toliko smemo pač izreči, da nikakor ne moremo umeti, čemu se dela tukaj razlika med nemško in slovensko stranko. In konečno, če se je že hotel doseči vrhunec pravice in objektivnosti, naj bi se dekretovalo, da se ima v tacihi slučajih v obeh jezikih izdati sodba. Ali nato se niti mislilo ni in slovenščina se je v kot potisnila in nemščina je triumfovala. Kakor rečeno, mi dotičnih odločb nečemo kritikovati, ali gotovo je, dokler se bodo izdajale take odločbe, je absolutno izključeno, da bi justica in politika pri nas ne hodili roko ob roki, in nemogoče je, da bi posebno naši državni poslanci v parlamentarnih debatah o naših pravosodnih razmerah molčali. Pa tudi slovensko društvo ne sme in ne more molčati in odbor je zategadelj sklenil, da zbere kolikor mogoče vse slučaje, v kojih se je vzlic slovenski tožbi izdala nemška sodba in da jih predloži justičnemu ministerstvu, da bode ukrenilo, da naj se pri dvojezičnih pravih ravna po tožbi ali pa, da naj se izda v obeh deželnih jezikih. Odbor usoja se torej predlagati, da občni zbor odobri tole resolucijo:

Občni zbor „Slovenskega društva“ izreka svoje prepričanje, da slovenski jezik pri sodnih uradih še vedno nima tiste veljave, katera mu je zajamčena v členu 19. znanega ustavnega zakona; odbor društva se pooblašča, da zbira vse slučaje, pri katerih se je kršila veljava slovenščini po tem ali onem sodnem uradniku in da vlaga primerne pritožbe do pristojne instance. Že sedaj pa se tudi odobri sklep odborov, da se je pritožiti na predsedstvo višjemu deželnemu sodišču v Gradci radi tega, ker deželno sodišče v Ljubljani imena sodnikov in zagovornikov v porotni dvorani in drugih sodnih prostorih ne da razobesiti v slovenskem jeziku; istotako se odobruje sklep odborov, da se je s pritožbo obrniti do justičnega ministerstva, koje naj ukrene, da imajo naša sodišča pri pravih, v obeh jezikih razpravljenih, izdajati sodbe v jeziku tožbe ali pa v obeh deželnih jezikih.

Kakor smo že poročali, bila je ta resolucija soglasno in navdušeno sprejeta. Dolžnost narodnega občinstva pa je, da „Slovensko društvo“ v tem boju za pravice našega jezika krepko podpira.

Politični pregled.

V totranski polovici naše države sicer nima **državni zbor** tiste veljave in tistega upliva, kakor drugod, a vlada mora navzlic temu skrbeti, da dobi večino poslancev na svojo stran, ker sicer ne more brez homatij voditi državne uprave. Take trdne in zanesljive večine vlada že dolgo nima; podpirale so jo sicer razne velike stranke, a le zato, ker druga drugi ni privošila, da bi prišla na krmilo. Te stranke niso bile med soboj v nikaki zvezi in zato se je večkrat primerilo, da so se sprle. Tako se je zgodilo tudi začetkom meseca novembra. Vlada se ni hotela zameriti na nobeno stran in je vsled tega prišla v hude škripce, ker bi najraje tako vladala, da bi nikomur nič ne dala. Da si torej zagotovi potrebno večino v državnem zboru, začela je vlada pogajati se z največjimi strankami, to je s konservativci, mej katerimi so poleg Čehov tudi slovenski poslanci, potem s Poljaki, pa z nemškimi liberalci. Poljaki in konservativci vlečejo za jedno vrv, nemški liberalci pa ne marajo nič slišati o novi večini, če jim vlada ne da poročstva, da ne bo upravljala države proti njim. Vsa ta pogajanja in dogovarjanja trajajo že več mesecev, pa še vedno ni kruha iz te moke — če ga bo sploh kaj, kar pa še ni gotovo. — Med tem, ko lovi vlada na ta način narodne zastopnike v svoje zanjke, nadaljuje državni zbor prav marljivo svoja posvetovanja o državnem proračunu. Pri teh posvetovanjih imajo poslanci priliko izreči svoje

pritožbe in sprožiti kako dobro misel in splošno se more pač reči, da porabljajo to pravico še v zadostni meri. Tudi slovenski poslanci ne drže jezika za zobmi. Poslanec dr. Lavoslav Gregorec prijel je ministra za deželno brambo kaj trdo zategadelj, ker se je razveljavila naredba, da morajo vsi častniki pri koroškem pešpolku umeti slovenski. Ta naredba je očitno zoper postavu, česar niti minister ni mogel utajiti, kakor tudi ni mogel v ničemer ovreči Gregorčevih trditev in pritožeb. V šolskem odseku se je poslanec Šuklje potegoval za slovenske srednje, obrtne in ljudske šole. Gledé obrtnih šol je naučni minister pač nekaj obljubil — če pa še ne sné svoje besede, tega ne vé nihče; gledé srednjih in ljudskih šol pa se je tako zvijal in besedo tako premeteno sukal, kakor da nima volje nam ustreči. Tudi poslanec Spinčič se je jako goreče potegnil za slovensko šolstvo, posebno na Koroškem in na Primorskem, ter ministru povedal mnogo bridkih resnic, a če bo to kaj zaleglo, pač ne vé nihče povedati. — Do konca meseca februarja mora biti rešen državni proračun. Kakor se čuje, misli vlada koj potem zaključiti sedanje zasedanje, novo zasedanje pa bi se šele začelo na jesen. Sredi meseca marca namerava vlada sklicati **deželne zборе**, da doženejo deželne opravke, a to zborovanje bode le kratko, ker se vlada boji večjih razprav, katere bi utegnile postati nevarne sedanjim razmeram in

bi razburile duhove. — Tudi na **Ogerskem** niso razmere dobre, morda celo slabše, kakor v nas in sicer vsled tega, ker vladna stranka v državnem zboru ni jedina. Med njenimi dosedanjimi pristaši je več takih, ki nikakor niso zadovoljni, da hoče vlada odvzeti duhovnikom pravico, opravljati zapisnike poročencev in krstne matice, ker pa mnogi drugi poslanci to odločno zahtevajo, nastanejo morda še tako velike homatije, da se bo moralo ministerstvo umakniti. Škoda to pač ne bo, posebno pa ne za ogerske Slované, katere madjarske vlade neznosno preganjajo. — Na **Nemškem** se vse zanima samo za vojaško predlogo. Vlada napenja vse sile in porablja vseh svoj upliv, da bi poslance pridobila za izdatno pomnožitev stalne vojske, a vzlic temu skoro ni misliti, da bo uspela, zakaj poslanci se bojé volilcev, kateri že sedaj komaj dihaajo in bi vsled novih vojaških bremen gotovo podlegli. — Na **Francoskem** je takoimenovana panamska zadeva, o kateri smo že govorili, še vedno sredotoče vsega javnega gibanja in vse kaže, da bo iz teh homatij izcimila se velika borba med republikani in med tistimi

strankami, ki bi rade obnovile ali cesarstvo ali pa kraljestvo. — Tudi **Italija** ima zdaj dovolj dela z opiranjem umazanega perila. Neka banka, ki je imela pravico izdajati bankovce, prevarila je deželo za 65 milijonov lir s tem, da je nekatere bankovce po dvakrat naredila in to vedno z isto številko. Glavne sokrivce so že deli pod ključ, a kdo vé, če to ne porazi še vlade, ker je banko premalo skrbno nadzorovala. — **Srbija** se nahaja v nevarnem položaju; javno mnenje je tam silno razburjeno in prav z ozirom na to, da nastane celo nevarnost za vladajočega kralja, sta se zopet pomirila prejšnji kralj Milan in kraljica Natalija, ki sta se bila pred par leti ločila. — V daljnem **Egiptu** nastale so zadnje dni čudne razmere, katere so za svetovni mir kaj nevarne. Egiptski vladar bi rad odpravil iz dežele Angleže, ki imajo tam vso oblast v rokah, a to pot se mu ni posrečilo, s čimur pa še ni rečeno, da se je udal. On le čaka ugodnega trenutka, tisti hip pa, ko se spre z Angleži, tisti hip bo prenevaren za mir tudi v nas.

Slovenske in slovanske vesti.

(**Presvetli cesar**) podaril je iz svoje zasebne blagajnice pogorelcem v Novi Kračini pri Voloski svoto 500 gld. — Za šolo v Št. Jerneju pri Konjicah daroval je cesar 200 gld., za popravo cerkve pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah pa 100 gld.

(**Poroka v cesarski rodovini.**) Dne 24. januarja poročila se je na Dunaji cesarjeva netjakinja, nadvojvodinja Margareta Zofija, z vojvodo Albrehtom württembergim. Slavnosti, prirejene o tej priliki, so bile zelo sijajne.

(**Jožef Marn** †.) Dne 27. januarja umrl je v Ljubljani bivši profesor na ljubljanski gimnaziji, častni kanonik in predsednik „Matice Slovenske“, preč. g. Jožef Marn v 61. letu svoje starosti. Pokojnik je bil jako učen jezikoslovec in izvrsten pisatelj, sicer pa uzoren učitelj in duhovnik, katerega je vsak visoko spoštoval, kdor ga je poznal. Pred letom je stopil v pokoj in bil tedaj od cesarja odlikovan z viteškim redom Franca Jožefa. Bodi mu lahka zemlja domača!

(**Osobne vesti.**) Notarski kandidat gosp. Matevž Bežan je imenovan notarskim namestnikom v Trebnjem. — Premeščeni so nastopni okrajni zdravniki gg.: dr. A. Sežun iz Ptuja v Ljutomer, dr. R. Zadnik iz Feldbacha v Ptuj, dr. K. Helly iz Ljutomera v Feldbach. — Okrajni komisar g. Ivan Tekavčič je premeščen iz Novega mesta v Ljubljano, na njegovo mesto pa pride okr. komisar v Ljubljani g. Anton Klein. — Cesar je potrdil volitev g. Ivana Vošnjaka načelnikom okrajnega zastopa šoštanjkega in g. Franca Skubica načelnikovim namestnikom. — Občespoštovani rodoljub gosp. dr. Jernej Zupanec, notar v Ljubljani, dobil je viteški križec Franc Jožefovega reda. — Okrajni šolski nadzornik v Črnomlju g. I. Jeršinovič je dobil zlati križec za zasluge.

(**Poslanec Spinčič — odpuščen iz službe.**) Vsak bralec se še spominja, na kakšen način in zakaj je bil drž. poslanec g. Spinčič odpuščen iz državne službe in tudi to je znano, da so prijatelji pravičnosti spravili vso reč v državni zbor in zahtevali, naj poseben odbor preišče, ali ni vlada grešila s tem odpustom zoper tisti zakon, ki varuje poslance vsakega preganjanja. Dotični odbor, kateri je imel to stvar preiskati, se dolgo ni zedinil in je šele v zadnji seji rešil stvar — neugodno. Slovenski posl. g. dr. Ferjančič je predlagal, naj se izreče, da je vlada, odpustivši poslanca Spinčiča iz službe, grešila če ne zoper besede pa zoper duh zakona, ki varuje poslance preganjanja in podpirali so ga češki in nemško-konservativni poslanci, toda nemški liberalci in Poljaki so ta predlog zavrgli in tako odobrili krivico. Pač žalostno!

(**Umrli so**) zadnja tedna: Vrhniški dekan Janez Koprivnikar, star 68 let; župnik v Kropi Matevž Jereb, star 56 let; posestnik in bivši župan v Stražišah pri Kranju Pavel Ješe; posestnik in trgovec v Idriji Franc Lapajne, star šele 38 let; umirovljeni župnik dr. Matej Lutman, pisatelj in zgodovinar, v Lipelji vasi pri Pontablu.

(**Stajerci v Ljubljani.**) Nedelja, dne 22. januarja bil je za Ljubljano jako slovesen dan. Pozdravili smo v svojem središču nad 300 slovenskih bratov in sester iz južnega Štajerja, kateri so prihiteli s posebnim vlakom v Ljubljano, da si ogledajo novo gledališče in da vidijo krasno delo svojega štajerskega rojaka, dr. Ipavca opero „Teharski plemiči“. Sprejem predragih nam gostov je bil v Ljubljani in na nekaterih drugih postajah sijajen, uprav velečasten, to je bil dokaz, kako iskreno ljubimo svoje rojake onstran Save in kako živo se zavedamo naše

celokupnosti. Ta slovesni dan ostane vsakemu, kdor je bil pričujoč, v neizbrisnem spominu.

(Nova podružnica Ciril-Methodove družbe) osnovala se je pred kratkim v Teharjah pri Celji. Začasni odbor je sklical prvi občni zbor na dan 29. januarja. Ta zbor obnesel se je v vsakem oziru izvrstno in ostane vsem udeležnikom, domačim in zunanjim, v prijaznem spominu. Slavnostni govor je govoril ljubljanski advokat in teharski rojak g. dr. Fr. Stor.

(Občinski zastop na Bledu.) Kakor znano, nastale so lani pri občinskih volitvah na Bledu velike homatije. Propadli bivši župan Janez Mallner hotel je po sili ostati na krmilu in on in njegovi tovariši so se zoper volitev pritožili na deželno vladno kranjsko. Ker je vlada to pritožbo in neko drugo odbila, obrnili so se pritožitelji do upravnega sodišča na Dunaji, katero je dné 16. m. m. ugodilo jedni pritožbi gledé neke malenkosti sicer pa obe kot neutemeljeni popolnoma zavrnilo.

(Nova železnica.) Znani posestnik in tovarnar Alojzij Prašnikar prosil je dovoljenja, da sme začeti pripravljala dela za zgradbo nove železnice od gorenjske postaje Radovljica-Lesce čez Bled do Bohinjske Bistrice. Ta nova železnica, če se res najravi, bo dolga 29 kilometrov.

(Slovensko obrtno društvo v Celji), katerega se štajerski nemškutarji že sedaj tako boje, kakor samega peklenščeka, skliče v kratkem ustanovni shod. To društvo je za celjske Slovence velike važnosti, ker z njega po močjo bo pridobiti marsikaterega omahljivega obrtnika za narodno stvar. Zato pa priporočamo to društvo vsem slovenskim obrtnikom, želeč, da bi se ga v čem večjem številu oklenili, ker jim bo v politično in gmotno korist.

(Nemščina v ljudskih šolah na Spodnjem Štajerskem.) Kakor toži „Slovenski Gospodar“, tišči deželni šolski svet v Gradci nemščino vedno bolj in bolj v slovenske ljudske šole. Učiti naj se začne v tretjem šolskem letu, v šestem letu pa naj se poučuje v nemškem jeziku nemščina, zemljepisje in računstvo. Pač res škoda truda in časa in nedolžne dece, kateri se toliko drazega časa odvzame s takimi nepotrebnimi poskusi na kvar splošnemu napredku pri pouku predmetov, ki so koristni za življenje.

(Narodni dom v Celji.) Celjska posojilnica, katera si je za probudo narodne zavednosti in za povzdigo blagostanja spodnještajerskih Slovencev pridobila že jako velike zasluge, lotila se je velevažnega podjetja, zidanja narodnega doma v Celju. Posojilnica kupila je primeren prostor za 30.000 gld. in začne koj, ko dobi privoljenje, zidati po načrtih deželnega inženirja g. Hraskega veliko in krasno palačo, kakeršne ni niti v Ljubljani, niti v Celju. Troški za to poslopje so proračunjeni na 150.000 gld.

(Ravnopravnost na Koroškem.) Na Koroškem je mnogo takih uradnikov, kateri ovirajo slovensko uradovanje s sredstvi, ki so naravnost nezakoniti. Za to bi jih bilo sicer treba kaznovati, a pri nas je že tako, da

vlada rada skozi prste pogleda, da je krivec le Nemec. Okrajno glavarstvo v Velikovcu je zavrnilo dopis občinskega predstojništva v Bistrici pri Pliberku, v katerem se je prosilo za določanje slovenskega deželnega in državnega zakonika in za slovensko dopisovanje. Isto tako se je zgodilo občini Globasnica. — Okrajni šolski svet Velikovški ukazal je tudi krajnima šolskima svetoma v Bistrici in Globasnici, da morata slovenskim dopisom prilagati nemške prevode. Tako se postopa, odkar je bil zloglasni Parteitag.

(Dober vzgled.) Občni zbor gasilnega društva v Šmarji pri Jelšah sprejel je skoro soglasno predlog, da se upelje slovensko poveljevanje in poslovanje. Ta vzgled priporočamo v posnemanje vsem tistim društvom, katera imajo še vedno nemško poveljevanje, čeprav za to ni nikake potrebe.

(Latinsčina namesto hrvaščine.) Že več stoletij je navada, da se vrši v hrvatskih župnijah okolu Poreča blagoslavljanje vode, navadno o svetih treh kraljih, v hrvatskem jeziku, ker stanujejo tam sami Hrvati. Poreški škof Flapp pa je letos ukazal, da se mora voda blagoslavljanje v latinskem jeziku. Prizadeti škofljani niso tega škofovega ukaza nič veselili; če je bil hrvatski jezik sto let dober za tako opravilo, bil bi tudi še dalje. Pa je že tako; škof Flapp je Italijan in vsaka hrvatska beseda mu je zoprna.

(Občinske volitve v Ločniku na Goriškem) so se vršile dné 30. in 31. januarja in dné 1. februarja. V tej vasi je nekoliko naseljenih Lahov, ki bi na vsak način radi poitalijančili ves kraj. Slovenskim vaščanom še slovenske pridige ne privoščijo. Za te volitve so Lahoni seveda vse moči napenjali, da bi zmagali. Izid volitev nam še ni znan.

(Slovenska šola v Rocolu in Kadinu pri Trstu.) Tržaški Lahoni so jeze kar divjali, ko so izvedeli, da zahtevajo v teh krajih živeči roditelji za šolo godnih otrok šolo s slovenskim učnim jezikom. Šolski poročevalec pri tržaškem magistratu dal je poklicati k sebi zaupne može prosilcev in jih skušal prepričati, da take šole niti treba ni. Zaupni možje so laškega gospoda z besedami dobro oklestili, tako da jim je pritrdil celo vladni zastopnik. Bomo videli, kaj bo s to šolo, na ostale že dolgo čakajo tržaški Slovenci, a ni jih in jih ni!

(Nova posojilnica.) V Cerknem na Goriškem se posvetujejo ondotni veljaki o ustanovitvi nove posojilnice. Na Goriškem je primeroma malo takih zavodov, sosebno koristen pa bi bil v Cerknem, zato je iskreno želeli, da se ustanovitev posreči, saj bo v korist vsemu kraju in vsi okolici.

(Iz Reškega pristanišča.) Vsled silnega uvažanja italijanskih in tudi dalmatinskih vin, ne zadoščajo skladišča (magazini) na Reškem kolodvoru, posebno ne ona blizu takozvanega „Punto franko“ (prosta luka), in jih namerava ogerska vlada izdatno povečati. Na tisoče sodov, ki nimajo prostora v „Punto franko“, leži zunaj na planem in jih morajo stražiti carinski služabniki.

Razne vesti.

(Nesreče na morju.) V črnem morju divjali so te dni strahoviti viharji. Potopilo se je trideset manjših ladij, potem trije grški parniki in jeden angleški. Rešil se ni nihče, mornarji in potniki našli so v morju hladni grob.

(Dinamitardi) delujejo vedno drznejše. Te dni našli so ljudje pred stanovanjem župana Rotavskega na Luksemburškem veliko dinamitno bombo. Da je bomba ležala še malo hipov na mestu, bi se bila razstrelila, ker je užigalica že skoro pogorela do ustja.

(Sto in štiriletni ženin.) Na Ogerskem v Gyomi hotel se je v devetič oženiti neki Fran Baloh, ko je pokopal že osem žen. Glede na njegovo visoko starost 104 let prosili pa so otroci župnika, da bi ga ne poročil. Stari ženin z večno mladim srcem pa se ni zmenil dosti za to, da ga župnik res ni hotel poročiti. Vzel je k sebi svojo izvoljenko, ki ima 40 let, in živi z njo v divjem zakonu.

(Močan tobak.) Na Francoskem obsodili so nedavno nekega potepuha, ki je bil že večkrat kaznovan, na osem mesecev ječe in 300 frankov, katere ima plačati tabačnemu vodstvu. Prodajal je ponarejen tobak za nosljanje, o katerega sestavi se je sam izrazil tako-le predsedniku: Vzajem tri četrtine zmletega čreslja in četrtino zmletih posušenih jabolčnih krehlev. Potem to zmes namočim z amonijakom in z gumijevim oljem. „Torej ni prav nič tobaka vmes“ zavrnil ga je predsednik. — „Niti trohice“, odgovoril je hladno zatoženec.

(Dinamit mej premogom.) Na kolodvoru v Vojanovi na Poznanskem pripetila se je čudna nesreča. Ko je kurilec z lopato metal premog v kurilni prostor stroja, razletela se je zadnja stena stroja in je kurilca zagnalo v sneg, kjer je mrtev obležal. Strojvodja je le lahko poškodovan. Kot vzrok nesreče se navaja, da je mej premogom morala biti dinamitna patrona, o kateri se ne vé, kako je prišla tja.

(Sedem usmrtenj ob enem.) Na dvorišču jetnišnice Syngros v Atenah na Grškem usmrtili so nedavno sedem roparjev, ki so bili udje velike razbojniške čete Assimakopulove. Kralj ni hotel pomilostiti nobenega, ker se razbojništvo silno širi po Grškem. Tudi nadalje hoče kralj strogo izvrševati zakon, da se zatire razbojništvo.

(Prevoz psa.) Iz Aschaffenburga v Švici se poroča, da je iz Solnograda došlo tja v posebnem vagonu truplo psa, katero je poslala v Solnogradu bivačica kneginja Arenberg v svojo domovino v Gent. Vagon spremljevali so štirje strežaji, ki so morali paziti na to dragoceno mrhovino. Vagon je bil znotraj primerno okičen, kar je veljalo 600 mark.

(Koliko se pokadi cigaret?) Od leta do leta se v naši državi pokadi več cigaret. Ljudje so se že zelo odvadili smotk in pipe in pušijo najraje s papirjem oviti tobak. V primeri z letom 1887. se je lani prodalo 682 milijonov cigaret več in skupilo zanje več 5½ milijonov goldinarjev.

(Zmrznen slon.) Vsled nenavadnega mraza zmrznil je te dni pri Kiš-Vardi na Ogerskem velik slon, katerega je vodil po svetu posestnik neke menažerije. Da bi slonu rešili življenje, skuhal so mu celi škaf čaja ter vanj ulili več litrov raznovrstnega žganja, a vse to ni ogrelo slona velikana. Predno je bilo iz sosednega mesta dobiti še kaj finega žganja, poginila je dragocena žival. Lastnik ima škode nad 20.000 gid.

(Nesreča) Pri železnici blizu Dovjega delal je neki delavec, doma iz Hrušice pri Jesenicah. Dne 25. m. m. so vrtali in razstreljavali kamenje, ker pa se jeden strel ni hotel užgati, hotel ga je dotični delavec izbasati, pri tem pa je tako neprevidno ravnal, da se je strel užgal in delavca osmodil po vsem obrazu in mu poškodil oči, da najbrž nikdar več ne bo videl božjega solnca.

(Požar.) Dne 22. m. m. unela se je pri Mojstrani na Gorenjskem žaga Janeza Klančnika po domače „žagmoštra“. Najbrž je zanetila hudobna roka. Gasilci z Dovjega so hiteli koj na pomoč, a zaradi zametov po poti so prišli k ognju šele pozneje, ko se je bilo ostreje že podrlo, tako da ni bilo več dosti pomagati.

(Nevaren slepar.) Dunajsko sodišče obsodilo je te dni nekega Janeza Trimelna na sedem let težke ječe. Ta človek je bil zelo nevaren slepar, ki je svoje žrtve posebno rad iskal na kmetih. Ponujal in prodajal je neki prašek za uničevanje vsakovrstne golazni, mišij, podgan i. t. d., če pa je kdo kaj naročil, dobil je samo ničvreden pobarvan pesek. Kdor ni hotel blaga sprejeti ali kdor ga ni plačal, češ, da ni za rabo, tega je slepar brez usmiljenja tožil in rubil. Na ta in na jednake načine goljufal je ta človek lahkoverne ljudi več let in po vseh krajih, tudi po Slovenskem, in si pridobil več tisoč goldinarjev, dokler mu niso prišli na sled in ga storili neškodljivega vsaj za nekaj let.

(Redka naravna prikazen.) Sredi minolega meseca začelo je okoli Ptuja na Spodnjem Štajerju hudo grmeti in se bliskati, hkrati pa tako močno snežiti, da je bila vsa okolica v kratkem pokrita z belo odejo. Najstarejši ljudje v tem okraju ne pomnijo take nenavadne prikazni.

(Volkovi na Ogerskem) so letos vsled hudega mraza posebno objestni. V nekaterih občinah okoli Temešvara pripodili so se volkovi kar trumoma v vas, tako da se ljudje po več dnij niso upali iz hiš, v Keveresku pa so volkovi napadli tri ženske pri belem dnevu ter je raztrgali in požrli.

(Grofinja kot prodajalka žveplenk.) Na Italijanskem še živé mnogi siromaki od tega, da prodajajo na cesti žveplenke. Tem ljudem pridružila se je zadnji čas tudi grofinja Panciani, udovala nekdanjega župana Rimskega in podpredsednika državnega zbora italijanskega, ker ni imela ob čem živeti. Ta nesrečna gospa pisala je italijanski kraljici pismo, v katerem ji je razložila, kaj jo je k temu primoralo in ob enem rekla, da bo odslej nosila na prsih tablico z napisom: „Tako skrbi domovina za udove zvstih svojih sinov.“ Kraljica je grofinji koj pomagala iz nesreče.

(Slaba vest.) Neki trgovec na Nemškem imel je v svoji trgovini osem deklet za razprodavalke. Opazil je že davno, da mu vedno kaj izgine, pa nikdar ni mogel tate zasačiti. Skušal je torej z zvijačo in poklical prédse vse prodajalke ter jim rekel: Zapazil sem, da jedna od vas krade; sodišču je ne maram naznaniti ako sama izostane in ne pride več v prodajalnico. Kako se je mož začudil, ko je, prišedši drugo jutro v prodajalnico, videl namesto osmih prodajalk samo tri!

(Gorjé, kdor nima doma.) V Londonskih nočnih deloma podzemeljskih zavetiščih prenočuje redoma po 40.000 oseb obeh spolov, katere bi sicer ne vedele kam položiti trudno svojo glavo.

Poučne stvari.

Kako je izmeriti množino sena?

Gospodar mora večkrat preračunati, koliko sena (suhe krme) ima spravljene na podu, na senici in drugod. Pri nas si pomagamo v takih slučajih s tem, da cenimo na oko približno množino. Pri tem se pa po navadi in precej vštejemo. Z izmerjenjem sena pa zamoreš precej natanko določiti množino sena.

V to je treba izmeriti pred vsem prostor, katerega zavzema seno; izmeriti je tedaj tako imenovano „prostornino“. Podovi in senice, na katerih shranjujemo seno, imajo navadno podobo čveterostranske prizme ali se dajo pa saj kupi sena na čveterostranske prizme preračunati. Ves račun je potem le prav lahek. Treba je le izmeriti dolžino in širino poda (kupa) in potem pa višino nakupčenega sena. Če pomnožiš dolžino s širino in dobljeno številko še z višino, dobiš prostornino, izraženo v kubičnih metrih. Ker vemo, da tehta 1 kubični meter uležanega sena 80 do 90 kilogramov, izračunati je množino sena s tem, da množino prostornino (število kubičnih metrov) s 80-90 kilogrami, kakor je namreč seno bolj ali manj debelo, več ali manj uležano. Prav dobro seno ima tako težo kakor otava; 1 kubičen meter tehta 85-90 kg.

Čemu gnojimo?

Rastline potrebujejo za dobro rast toplote, solčne svetlobe in dežja. Razun tega treba jim je tudi še raznih drugih snovij, katere sprejemajo deloma s pomočjo listja (perja) iz zraku, deloma pa s pomočjo korenin iz zemlje. Vse te snovi imenujemo na kratko „rastlinski živež“. Iz tega živeža napravljajo rastline s pomočjo toplote, svetlobe in vlažnosti vse svoje obstojne dele kakor listje, cvetje in nazadnje sad.

Če primanjkuje rastlini vlage, ali če je vreme premrzlo, potem ne morejo rastline dobro rasti in če trajajo take neugodnosti dolgo časa, smo ob dobro letino. To isto se tudi zgodi, če nimajo zadosti krme, ravno tako tudi sadeži ne morejo dobro obroditi, če jim primanjkuje v zemlji potrebnega živeža. Rastlinam dajemo potrebni živež v podobi gnoja. Z gnojenjem dajemo rastlinam vse tiste snovi, ki so potrebne za njih razvoj in dobro rast. Da bomo tedaj lepe in bogate pridelke dosegli, treba je rastlinam primerno gnojiti, kar hočemo v prihodnje natančneje razložiti za posamezne sadeže.

Ob kakem vremenu je žito obračati?

Žito je tudi ob zimskem času obračati (premetavati), da se prezrači in varuje tem potom pred zaduhlostjo. Saj vsake 4 tedne ga kaže do dobra obrniti. Vender je pri tem gledati tudi na vreme. Žitu treba je suhega zraku in zategadelj ga smemo obračati le ob suhem in lepem vremenu. Vlažno vreme ni za tako delo, ker se sicer zrnje rado nalezne vlažnosti, ki je kvarljiva v žitnem kupu. Čim dalj časa žito leži, tem bolj se usuši. Mnogostranske izkušnje kažejo, da se žito usuši v prvem letu za 3%, starejše žito pa za 1½%.

Ne vznemirjaj bučel po zimi!

Bučele ne spe po zimi zimskega spanja, kakor nekatere druge živali, ampak samo počivajo. Počitek jim je največja dobrota, katere se jim sploh more dati po zimi. Vsak nemir jim škoduje, ako se jih količkaj preplasi, začno brenčati po panji. V ti svoji razburjenosti povzijo bučele dokaj več hrane kakor, ako se jim privoščijo zasluženi mir, in kaj lahko dobe drisko.

Priporočamo torej bučelarjem, naj skrbno pazijo, da se bučelam kakor koli ne kali zimskega počitka.

Kako ohraniti les, posebno tla in pode.

V ohranitev lesa, posebno tal in podov, rabijo se najuspešneje lupine laških orehov. Lupine se zmečejo na kup in se pusté tako dolgo, da zgnetjo. Te lupine se potem prekuhajo in ta skuhana gošča se precedi najprej skozi gosto sito in če se tako dovolj ne izčisti, še skozi kako cunjno. S to tekočino se potlej tla dvakrat namažejo. Predno se posuše, naj se namažejo nekoliko še z lanenim oljem.

Ta pripomoček ni drag in stori les trpežen.

Neškodljivo barvilo za bela vina.

Neškodljivo barvilo za bela vina se napravlja iz navadnega sladkorja. Sladkor se stopi in potem se tako dolgo previdno meša, dokler se ne ugreje in ne postane bolj temen. Prehitro pa ni smeti sladkorja zgreti, da ne postane preveč grenek. Mešati ga je tako dolgo, dokler ne postane ves temnorjav.

Košček te temnorjave tvarine naj se dene v belo vino in skoro dobi ono lepo zlatormeno barvo.

Loterijske srečke

dne 2. februarja t. l.

Brno 19, 24, 49, 48, 79.

Tržne cene v Ljubljani

dne 1. februarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 93	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	6 70	Surovo maslo, "	82
Ječmen, "	5 90	Jajce, jedno	04
Oves, "	6 25	Mleko, liter	10
Ajda, "	5 75	Goveje meso, kgr.	54
Proso, "	4 41	Telečje	48
Koruza, "	5 50	Svinjsko	46
Krompir, "	3 20	Koštrunovo	40
Leča, "	14	Pišanec	45
Grah, "	13	Golob	20
Fižol, "	9	Seno, 100 kilo	223
Maslo, kgr.	95	Slama,	205
Mast, "	66	Drva trda, 4 metr.	7
Speh frišen	54	" mehka, 4 "	5

Mala oznanila.

Vsaka beseda 2 kr.

Valentin Zarnika zbrani spisi, nevezani 60 kr., po pošti 70 kr.

Josip Jurčiča zbrani spisi, nevezani zvezek 60 kr., lepo vezan 1.—gld., po pošti 10 kr. več. Dosedaj je izšlo 10 zvezkov.

Kuverte s firmo (naslovom), račune itd. izvršuje po nizki ceni „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Dober in trajen zaslužek dobe osebe, katere pridejo mnogo v dotiko z občinam.

J. Kunčič izdelovatelj soda-vode

v Ljubljani,

v Križevniških ulicah št. 10
filijalka v Lescan, Bled,

priporoča čast. p. n. občinstvu in gospodom gostilničarjem svojo dobro izdelovalnico dobre, zdrave ukusne soda-vode.

Zunanja naročila izvršujejo se točno. (16—2)

Zobni zdravnik

SCHWEIGER

stanuje v

hôtelu „Pri Maliči“

II. nadstropje, št. 25—26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne. (2—3)

Ob nedeljah in praznikih od polu 10. do polu 1. ure.

Najnovejše zobe, zobovja in plombiranje.

Jurčiča zbrani spisi XI. zvezek

dobiva se v „Narodni Tiskarni“, pri Ant. Zagorjanu in v vseh knjigarnah.

Cena nevezanemu izvodu 60 kr., vezanemu 1 gld.

J. Traun v Ljubljani

mehanični mlin, tovarna ješprenjčka in jestha, trgovina s špecerijo, žganjem, žitom, pridelki in drvmi

priporoča veliko zalogo svojih izdelkov:

pšenično, ajdovo, rženo in koruzno moko, ješprenj, ješprenjček in pšeno, najmočnejši in najokusnejši vinski kis in kisov cvet. Priporoča tudi špecerijsko blago, žganje, spirit, suhe in oljnatte barve. Kupuje vse domače pridelke in priporoča mnogovrstna, zanesljivo kaljiva semena. Živinorejem priporoča zadnja moka za živino, ker je cenejši in izdatnejši kot druga sredstva. (3—3)

Zunanja naročila se hitro in natančno izvrše.

Na najnovejši in najboljši način
umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije. — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca (11—3)

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Brata Eberl

Ljubljana. Frančiškanske ulice št. 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja
Tovarna za oljnatte barve, lak in pokost.

Glavni zastop
Bartholijevega originalnega karbolineja

Maščoba za konjska kopita in usnje. (5—3)

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13

(6—2)

priporoča slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini, svojo bogato zalogo lestenecv, oljnatih podob, zreal, kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete n. pr. stekleno, porcelanasto belo in rujavob prsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice i prave kroglaste cilindre „Patent Marian“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prevzemam tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Ign. Faschinga udove

ključavničarnica v Ljubljani, Suknarske ulice št. 3

priporoča bogato svojo zalogo **štedilnih ogajlišč** solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna **stavlinska dela.** (7-3)

Zunanja naročila izvršujejo se točno.

A. Schäffer

rokovičar in obvezarijar

Kongresni trg 7, **Ljubljana** Kongresni trg 7.

Velika zaloga vseh

kirurgičnih obvez in kilnih pasov.

Velika izbira in zaloga **vsakovrstnih rokovic** iz c. kr. pr. dvorne tovarne J. E. Zicharia na Dunaji; **zavratnikov, manšet, angleških in francoskih dišav, modercev** itd. (4-24)

Založba tovarne

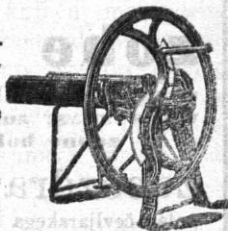
pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na Starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu.

Tu se dobivajo vsake vrste **kmetijski stroji**, kakor tudi **blagajnice**, varne pred tatami in ognjem. P. n. gospodinjstvom, šiviljam krojačem in čevljarjem priporočam svoje izvrstne

šivalne stroje

mного ceneje, nego drugod za katere tudi **5 let** jamčim (garantiram). (8-3)

Popravila izvršujejo se pri meni točno in po ceni.

Karol C. Holzer

Ljubljana, Dunajska cesta

(12-3)

zaloga

špirta, žganja, specerijskega blaga in barv,

(13-3)

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Adolf Hauptmann

tovarna (9-3)

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v Ljubljani, ob vogalu Resljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slonove ulice št. 10-12.

"NARODNA TISKARNA"

priporoča po nizke ceni

VIZITNICE

v elegantnej obliki.

Odlikovan v Trstu 1882. Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

Ljubljana (Kranjsko).

Vsakovrstne peči po najnovejši konstrukciji, bele in barvane od najboljšega blaga, elegantne in cene.

Cevi za dimnike natik z vetrovim ravnalcem. (14-3)

Okraski pri stavbah, **nakit** pri cerkvenih stropih in okrajkih, **neprežigljava opeka** in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.